

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БУСІН»

**ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА 2023 РІК**

Зміст

Найменування розділів	Сторінки
1. Інформація про Товариство	6
2. Загальна основа формування фінансової звітності	7
2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ	7
2.2. МСФЗ, які прийняті, але ще не набули чинності	8
2.3. Застосування МСФЗ 17	12
2.4. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення	20
2.5. Припущення про безперервність діяльності	21
2.6. Рішення про затвердження фінансової звітності	22
2.7. Звітний період фінансової звітності	22
3. Суттєві положення облікової політики	22
3.1. Основа (або основи) оцінки, застосована при складанні фінансової звітності	22
3.2. Загальні положення щодо облікових політик	22
3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів	24
3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів	28
3.5. Облікові політики щодо оренди	29
3.6. Облікові політики щодо податку на прибуток	30
4. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності	30
4.1. Забезпечення	31
4.2. Виплати працівникам	31
4.3. Пенсійні зобов'язання	31
4.4. Доходи та витрати	31
4.5. Операції з іноземною валютою	32
5. Основні припущення, оцінки та судження	32
5.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ	32
5.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства	33
5.3. Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів	34
5.4. Використання ставок дисконтування	34
5.5. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів	34
6. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості	35
7. Страхова діяльність	39
8. Розкриття інформації, що підтверджує статті подані у фінансових звітах	43
9. Розкриття іншої інформації	49
9.1 Умовні зобов'язання	49
9.2 Розкриття інформації про пов'язані сторони	50
9.3. Цілі та політики управління фінансовими ризиками	51
9.4. Управління капіталом	55
9.5. Звіт про проведення перевірки адекватності зобов'язань.	58
9.6. Події після Балансу	59

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 2023 рік

в тис.грн.	Примітки	31 грудня 2023	31 грудня 2022
1	2	3	4
Дохід від реалізації продукції (робіт, послуг)	8.1	114 479	87 465
Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг)	8.2	(32 629)	(27 169)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	8.2	(784)	(601)
Валовий прибуток		81 066	59 695
Зміна у резервах		(3 743)	(8 219)
Інші операційні доходи	8.3	15 418	854
Витрати на збут	8.4	(48)	(59)
Адміністративні витрати	8.5	(9600)	(6 384)
Інші операційні витрати	8.3	(17 950)	(1 211)
Фінансові доходи	8.6	152	312
Фінансові витрати	8.6	(1 603)	
Інші доходи	8.7	14 025	50 698
Інші витрати	8.7	(4 362)	(4 107)
Прибуток до оподаткування		73 355	91 579
Витрати з податку на прибуток	8.8	(18 137)	(29 166)
Прибуток від діяльності, що триває			
Збиток від припиненої діяльності			
ПРИБУТОК ЗА РІК		55 218	62 413
Інші сукупні прибутки			
Переоцінка інвестицій, доступних для продажу			
Податок на прибуток, пов'язаний з компонентами іншого сукупного прибутку			
Інший сукупний прибуток за рік, за вирахуванням податків			
УСЬОГО: СУКУПНИЙ ПРИБУТОК ЗА РІК		55 218	62 413

Звіт про фінансовий стан за за 2023 рік

	Примітки	31 грудня 2023	31 грудня 2022
1	2	3	4
АКТИВИ			
<i>Непоточні активи</i>			
Нематеріальні активи	8.9	0	0
Основні засоби	8.10	9 264	10 433
Інвестиції, за методом участі в капіталі	8.11	6	6
інші фінансові інвестиції	8.12	0	231
Довгострокова дебіторська заборгованість	8.13	497	0
		9 767	10 670
<i>Поточні активи</i>			
Запаси	8.14	5 295	7 783
Торговельна та інша дебіторська	8.15	195 394	243 953
Грошові кошти та їх еквіваленти	8.16	265 873	211 064
Частка перестраховика у страхових резервах	8.17	110 580	138 166
		577 142	600 966
Усього активи		586 909	611 636
<i>Власний капітал та зобов'язання</i>			
<i>Власний капітал</i>			
Статутний капітал	8.18	122 000	73 200
Резервний капітал	9.4	63 430	63 430
Резерв переоцінки основних засобів			
Резерв переоцінки інвестицій, доступних для продажу			
Нерозподілені прибутки	9.4	55 242	62 415
Усього капітал	9.4	240 672	199 045
<i>Непоточні зобов'язання</i>			
Забезпечення	8.19	9 811	8 256
Страхові резерви	8.19	197 210	236 244
Довгострокові зобов'язання за фінансовою орендою			
		207 021	244 500
<i>Поточні зобов'язання</i>			
Короткострокові зобов'язання	8.20	8 585	13 567
Короткострокові позики			
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	8.20	130 631	154 524
		139 216	168 091
Всього зобов'язань		586 909	611 636

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за за 2023 рік

	Примітк и	31 грудня	31 грудня
		2023	2022
1	2	3	4
1 .Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від страхових премій		343 392	203 881
Інші нахоження		172	
Витрати на оплату:			
товарі (робіт, послуг)		18 924	16 377
праці		11 690	8 823
Відрахування на соціальні заходи		2 983	2 267
Зобовязань з податків зборів, з них		27 891	21 290
на прибуток		23530	18 061
Витрачання на оплату зобовязань за страховими контрактами		224 761	153 222
Інші витрачання		2100	202
Чистий рух коштів від операційної діяльності		55 215	1 700
II. Інвестиційна діяльність			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій			
необоротних активів			
Надходження від отриманих :			
відсотків		126	314
дивідендів			
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності		126	314
III. Фінансова діяльність			
Надходження власного капіталу			
Сплата дивідендів		12 707	10 661
Погашення кредитів			
Чистий рух грошових коштів від фінансовій діяльності		(12 707)	(10 661)
Чистий рух грошових коштів за звітний		42 634	(8 647)
Залишок грошових коштів на початок		211 064	174 358
Вплив змін валютних курсів на залишки		12 175	45 353
Залишок грошових коштів на кінець		265 873	211 064

Звіт про зміни в капіталі за за 2023 рік

	Примітк и	31 грудня	31 грудня
		2023	2022
1	2	3	4
Залишок на початок року			
Зареєстрований капітал		73 200	73 200
Резервний капітал		63 430	63 340
Нерозподілений прибуток		62 413	11 404
Всього	9.4	199 045	148 034
Чистий прибуток		55 218	62 413
Розподіл прибутку:			
Виплата власникам		(13 591)	(11 402)
Спрямування до зареєстрованого капіталу Збільшення капіталу		(48 800)	(0)
Відрахування до резервного капіталу Збільшення резервного фонду		(0)	(0)
Разом змін у капіталі	9.4	(7 173)	51 011
Залишок на кінець року			
Зареєстрований капітал		122 000	73 200
Резервний капітал		63 430	63 430
Нерозподілений прибуток		55 242	62 413
Всього	9.4	240 672	199 045

1.ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОВАРИСТВО

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БУСІН»(далі – Компанія) створена 14.02.1993 року у формі акціонерного товариства відповідно до законодавства України.

Має Свідоцтва про реєстрацію фінансової установи Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг згідно рішення від 07.07.2009 року № 338-ПС, реєстраційний номер 11100794, серія та номер свідоцтва СТ №107, код фінансової установи 11.

Офіс Компанії знаходиться в Україні у м. Києві по вулиці Преображенська, 23.

Основним видом діяльності Товариства є надання страхових послуг за кодом Види діяльності компанії: 65.12 «Інші види страхування, крім страхування життя»

Перше застосування МСФЗ при складанні фінансової звітності відбулося у 2012 році.

Протягом 2023 року Товариство уклало 466 договорів страхування проти 507 у 2022р. В тому числі :
-з юридичними особами 329 договорів проти 369 у 2022р.;

- з фізичними особами 39 договорів проти 42 у 2022р.;
- з перестраховиками 98 договорів проти 96 у 2022р.

Компанія надає юридичним та фізичним особам послуги з добровільного та обов'язкового страхування інших видів страхування, крім страхування життя, на що має безстрокові ліцензії в кількості 10 штук на різні види добровільного страхування та на різні види обов'язкового страхування в кількості 4 штук (серія АВ від 10.06.09 р.).

Кількість працівників станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року складала 21 та 21 осіб відповідно.

Станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року учасниками Товариства були:

№ п/п	Учасник	31.12.2023 року	31.12.2022 року
1.	Непочатова Лариса Михайлівна	25,001%	25,001%
2.	Непочатов Євгеній Олександрович	0,009%	0,009%
3.	Непочатов Олександр Євгенович	24,990%	24,990%
4.	Овчинников Олексій Іванович	25,001%	25,001%
5.	Овчинников Денис Олексійович	12,495%	12,495%
6.	Овчинников Іван Олексійович	12,495%	12,495%
7.	Хачбабян Ніна Гургенівна	0,009%	0,009%
	Всього	100,0%	100,0%

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за 2023 рік, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2023 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2023 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.2. МСФЗ, які прийняті, але ще не набули чинності

У фінансовій звітності Товариства що складена за рік, що закінчився 31.12.2023 р., не застосовувано достроково опубліковані МСФЗ, які не вступили в силу, поправки до них та інтерпретації.

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
<p>МСФЗ 16 «Оренда» (вересень 2022)</p>	<p>У вересні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) випустила документ «Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді», який вносить зміни до МСФЗ 16 «Оренда» додаванням параграфу 102А.</p> <p>Якщо операція продажу з зворотною орендою кваліфікується як операція продажу згідно з МСФЗ (IFRS) 15 "Виручка за договорами з клієнтами", продавець-орендар повинен згодом оцінити своє зобов'язання з оренди за операцією продажу з зворотною орендою таким чином, щоб не визнавати прибуток або збиток, пов'язаний з правом користування, яке він зберігає.</p> <p>Правки встановлюють наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зобов'язання з оренди, первісно визнане продавцем-орендарем за операцією продажу з подальшою орендою, включає змінні орендні платежі, які не залежать від індексу або ставки, якщо їх можна обґрунтовано оцінити. Різниця між фактично здійсненими змінними орендними платежами та оціненими змінними орендними платежами, визнаними як частина первісного орендного зобов'язання, визнається у прибутку чи збитку в періоді, в якому вони були понесені. • Якщо оренда не є частиною операції продажу з подальшою орендою, зобов'язання з оренди не включають такі змінні платежі, які натомість відносяться на витрати у складі прибутку чи збитку в тому періоді, в якому відбувається подія або умова, що спричиняє такі платежі. <p>Продавець-орендар застосовує ці зміни для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 р. або пізніше 1 січня 2024 року. Допускається дострокове застосування. Якщо продавець-орендар застосовує ці поправки для більш раннього періоду, він повинен розкрити цей факт. Продавець-орендар застосовує зобов'язання з оренди при продажу та зворотній оренді (див. параграф В1Г) ретроспективно відповідно до МСБО 8 до операцій з продажу та зворотної оренди операцій, укладених після дати першого застосування.</p>	<p>01 січня 2024 року</p>	<p>Дозволено</p>
<p>МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість» (жовтень 2022)</p>	<p>У жовтні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) випустила стандарт "Довгострокові зобов'язання з певними умовами", який вніс зміни до МСБО 1 "Подання фінансової звітності". Поправки вдосконалили інформацію, яку надає компанія, коли її право відкласти погашення зобов'язання принаймні на дванадцять місяців залежить від дотримання ковенантів. Поправки також стали відповіддю на занепокоєння зацікавлених сторін щодо класифікації такого зобов'язання як поточного або довгострокового.</p> <p>Відповідно до поправок на класифікацію зобов'язання як поточного або довгострокового впливають лише ті ковенанти, які компанія повинна виконати на звітну дату або до неї.</p> <p>Ковенанти, яких компанія повинна дотримуватися після звітної дати (тобто майбутні ковенанти), не впливають на класифікацію зобов'язання на цю дату. Однак, якщо довгострокові зобов'язання підлягають виконанню в майбутньому, компанії тепер повинні будуть розкривати інформацію, яка допоможе користувачам зрозуміти ризик того, що ці зобов'язання можуть бути погашені протягом 12 місяців після звітної дати.</p> <p>Поправки також роз'яснюють, як компанія класифікує зобов'язання, яке може бути погашене власними акціями, наприклад, конвертований борг.</p>	<p>01 січня 2024 року</p>	<p>Дозволено</p>

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	Якщо зобов'язання включає опціон контрагента на конвертацію, який передбачає передачу власних дольових інструментів компанії, опціон на конвертацію визнається або як капітал, або як зобов'язання, окремо від основного зобов'язання згідно з МСФЗ (IAS) 32 "Фінансові інструменти": Подання". Рада з МСФЗ роз'яснила, що коли компанія класифікує основне зобов'язання як поточне або довгострокове, вона може ігнорувати лише ті опціони на конвертацію, які визнаються як власний капітал.		
МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" «Продаж або внесок активів у угодах між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством»	Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 застосовуються до випадків продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством. Зокрема, поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки від втрати контролю над дочірньою організацією, яка не є бізнесом, в угоді з асоційованою організацією або спільним підприємством, які враховуються методом участі в капіталі, визнаються у складі прибутків або збитків материнської компанії лише у частці інших непов'язаних інвесторів у цій асоційованій організації чи спільному підприємстві. Аналогічно, прибутки чи збитки від переоцінки до справедливої вартості решти частки в колишній дочірній організації (яка класифікується як інвестиція в асоційовану організацію або спільне підприємство і враховується методом участі в капіталі) визнаються колишньою материнською компанією тільки в частці незв'язаних інвесторів у нову асоційовану організацію або спільне підприємство.	Дата набуття чинності має бути визначена Радою МСФЗ	Дозволено

2.3. Застосування МСФЗ 17

Товариство застосовував новий стандарт МСФЗ 17 вперше з 1 січня 2023 року. Цей стандарт запровадить суттєві зміни в обліку страхових контрактів та контрактів перестраховування, запроваджує нові принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про страхові контракти, контракти перестраховування. Модель вибрана товариством базується на оцінці теперішньої вартості майбутніх грошових потоків, пов'язаних із майбутніми та минулими послугами, розподіленими на групу, та на оцінці маржі надання послуг за контрактом, що представляє незароблений прибуток.

Очікуваний вплив застосування МСФЗ 17

Компанія оцінила вплив першого застосування МСФЗ 17 на фінансову звітність Товариства. Згідно оцінки, проведеної на дату затвердження даної фінансової звітності, величина власного капіталу на 1 січня 2023 року, що є датою початкового застосування, буде відкоригована в бік зменшення на 6 663 тисяч гривень (з урахуванням податку), що наведено у таблиці нижче.

Передбачуване збільшення (зменшення) власного капіталу Товариства	01.01.2023	01.01.2022
Коригування через застосування МСФЗ 17 по контрактам	(8 125)	(9 245)
Вплив відстрочених податків	0	0
Всього	(8 125)	(9 245)

Новий стандарт дозволяє визнавати частину різниці у вартості зобов'язань як зменшення накопиченого іншого сукупного доходу, однак Товариство оцінило, що передбачуваний вплив на інший сукупний дохід несуттєвий. Наведена вище оцінка є попередньою, оскільки не всі роботи з переходу завершено. Фактичний вплив застосування МСФЗ 17 може змінитися, оскільки:

- Товариство продовжує вдосконалювати нові процеси бухгалтерського обліку, збору та підготовки даних, засоби контролю, необхідні для застосування МСФЗ 17;
- Товариство не завершила тестування та оцінку засобів контролю над своїми новими ІТ-системами та інструментами;
- Товариство може переглянути припущення та методи, використані у розрахунках;
- На ринку відсутня послідовна стала практика застосування стандарту. Нова облікова політика, припущення, судження, використані методи оцінки, а також розкритий вплив на капітал змінені остаточно на дату складання балансу за 2023 рік.

Дії Товариства у провадженні стандарту

(i) Ідентифікація контрактів у сфері застосування МСФЗ 17

Для того, щоб ідентифікувати страхові контракти та контракти вхідного перестраховування, які підпадають під дію МСФЗ 17, Товариство перевіряє, чи суб'єкт господарювання за певним контрактом приймає значний страховий ризик від страхувальника та зобов'язується надати страхувальнику компенсацію за негативний вплив, який визначається як невизначений майбутній страховий випадок.

(ii) Рівень агрегування.

Для цілей оцінки страхові контракти агрегуються у так звані групи страхових контрактів. Це агрегування відбувається для забезпечення того, щоб прибутки визнавалися з плином часу пропорційно до наданих страхових послуг, а збитки визнавалися негайно, коли суб'єкт господарювання визначає, що укладений контракт є обтяжливим. Взаємозалік прибутків і збитків між виявленими групами страхових контрактів не дозволяється. Страхові контракти розподіляються за групами при первісному визнанні згідно з МСФЗ 17, Товариство не переглядає даний розподіл за групами у наступних періодах, якщо не існує підстав для припинення визнання, які викладено в МСФЗ 17, пов'язаних з модифікацією страхового контракту, яка вимагає визнати новий контракт. Страхові контракти агрегуються у групи страхових контрактів, враховуючи такі три рівні:

- портфель – контракти, що наражаються на ризики з подібними характеристиками й управління якими здійснюється разом;
- прибутковість – контракти, що належать до однієї й тієї ж самої групи прибутковості, як визначено у МСФЗ 17:
  - групи контрактів, що є обтяжливими при первісному визнанні;
  - групи контрактів, які при первісному визнанні не мають значної можливості стати згодом обтяжливими;
  - групи решти контрактів, що відносяться до даного портфеля;

- когорта – контракти, різниця між датами випуску яких не перевищує один рік. Товариство розподіляє страхові контракти за групами, враховуючи вищезазначені рівні, таким чином:
  - на рівні портфеля:
    - на основі характеристик ризиків, на які наражається кожен окремий страховий контракт, а також з урахуванням існуючих процесів управління портфелем страхових контрактів;
    - на рівні прибутковості: – всі контракти обліковуються як прибуткові, якщо немає фактів чи обставин, які вказують на те, що вони не є прибутковими. Прибутковість оцінюється на рівні портфеля згідно з МСФЗ 17, але при цьому оцінка за даний квартал чи рік може бути перенесена на рівень когорти;
    - на рівні когорти: – було прийняте рішення проводити розподіл страхових контрактів, крім страхування життя – за квартальними когортами, що дозволяє більш точно розподіляти страхові контракти за їх прибутковістю для цілей оцінки зобов'язань.

Страховий контракт може містити один чи кілька компонентів, на які б поширювалася сфера застосування іншого МСФЗ, якби вони являли собою окремі контракти. Аналіз дозволяє Товариству встановити, що вона не пропонує продукти, які містять компоненти, що являють собою окремі контракти, на які б поширювалася сфера застосування іншого МСФЗ.

(ii) Межі контрактів

Товариство враховує в оцінці групи страхових контрактів усі майбутні грошові потоки в межах кожного контракту у складі групи.

Межі контрактів відокремлюють майбутні грошові потоки, що стосуються діючих страхових контрактів, від майбутніх грошових потоків по контрактам, які ще не укладені. Грошові потоки перебувають у межах страхового контракту, якщо вони впливають із суттєвих прав і обов'язків, що існують протягом звітного періоду, в якому Товариство може змусити держателя страхового полісу сплатити премії або в якому Товариство має дійсне зобов'язання надати держателеві страхового полісу послуги страхового контракту. Дійсне зобов'язання надати послуги страхового контракту завершується тоді, коли:

- Товариство має практичну змогу переоцінити ризики конкретного держателя страхового полісу і, як наслідок, установити ціну або рівень виплат, що повністю відображає ці ризики; або
- виконуються обидва наведені нижче критерії:
  - Товариство має практичну змогу переоцінити ризики портфеля страхових контрактів, що містить відповідний контракт, і, як наслідок, установити ціну або розмір виплат, що повністю відображає ризик цього портфеля; і
  - розмір премій до дати переоцінки ризиків не враховує ризиків, що стосуються періодів після дати переоцінки. Для Товариства межі страхових контрактів узгоджуються з датою закінчення договору, зазначеною в договорі страхування як юридичному документі.

(iii) Методи оцінки контрактів

Товариство вибрало підхід на основі розподілу премії (РАА) – спрощена модель, яка може бути застосована при оцінці страхових контрактів, період покриття яких становить менше 1 року, або коли її застосування не приводить до значних змін по відношенню до ГММ. Згідно з цією моделлю, механізм розрахунку зобов'язання за рештою покриття є

аналогічним тому, що застосовується при створенні резерву незароблених премій, без окремого подання RA та CSM, у той час, як зобов'язання за понесеними страховими збитками оцінюється з використанням GMM (без розрахунку CSM).

Зобов'язання на залишок покриття

Товариство не зобов'язана коригувати балансову вартість зобов'язання на залишок покриття так, щоб вона відображала часову вартість грошей і вплив фінансового ризику, якщо при первісному визнанні Компанія очікує, що час між наданням кожної з частин послуг і терміном сплати відповідної премії не перевищуватиме одного року.

Товариство використовуватиме право, що надається згідно сказаного вище у цьому абзаці, оскільки вважає, що вказана умова виконується. Згідно із моделлю оцінки РАА не враховується контрактна сервісна маржа, дисконтування та коригування на нефінансовий ризик. В такому випадку зобов'язання на залишок покриття при первісному визнанні дорівнює:

- преміям, одержаним при первісному визнанні, якщо такі є;
- мінус будь-які аквізиційні грошові потоки станом на таку дату, якщо Компанія не вирішить визнавати платежі як витрати;
- плюс або мінус будь-яка сума, обумовлена припиненням визнання на таку дату:
  - будь-якого активу за аквізиційними грошовими потоками;
  - будь-якого іншого активу чи зобов'язання, попередньо визнаного для грошових потоків, пов'язаних з групою контрактів.

Контрактна сервісна маржа

При застосуванні підходу РАА контрактна сервісна маржа не розраховується.

Збитковість страхових контрактів

Оцінка при первісному визнанні Товариством збитку є складовою зобов'язання на залишок покриття і відображає збитки за групою обтяжливих контрактів. Первісний збиток відокремлюється у фінансовому результаті і коригується в наступних періодах на подальші збитки, сторнування збитків та вивільнення з плином часу таким чином, щоб компонент збитку для групи контрактів дорівнював нулю до завершення періоду покриття групи контрактів. Компонент збитку встановлюється незалежно від моделі оцінки, що застосовується (тобто він встановлюється для загальної моделі оцінки, методу змінної винагороди та підходу на основі розподілу премії). Страховий контракт є обтяжливим на дату первісного визнання, якщо грошові потоки виконання (скориговані на нефінансовий ризик та вартість грошей у часі), виділені під контракт, будь-які раніше визнані грошові потоки придбання й будь-які грошові потоки від контракту на дату первісного визнання в цілому являють собою чисте вибуття грошових коштів, що визнається у прибутку або збитку. Якщо в будь-який час протягом періоду покриття факти та обставини вкажуть на збитковість групи страхових контрактів, то Товариство розраховує різницю між:

- 1) балансовою вартістю зобов'язання на залишок покриття;
- 2) грошовими потоками виконання, що стосуються залишку покриття за групою.

Товариство визнає збиток у прибутку або збитку та збільшує зобов'язання на залишок покриття.

Застосовуючи підхід на основі розподілу премії, оцінка компоненту збитку в наступних періодах здійснюється з використанням того самого методу розрахунку, що й при первісному визнанні.

Зобов'язання за страховими вимогами.

Оцінка при первісному визнанні Зобов'язання за страховими вимогами визначає зобов'язання Товариства як обов'язок суб'єкта господарювання перевірити та сплатити дійсні страхові вимоги за страховими подіями, що вже настали, включаючи події, що настали, але за якими не надходило вимог про здійснення страхових виплат, а також інші понесені витрати на страхування. При первісному визнанні зобов'язання за страховими вимогами зазвичай дорівнює нулю, оскільки ще не відбулося жодного страхового випадку. Зобов'язання за страховими вимогами визначаються (окремо для кожного виду страхового випадку) після настання страхового випадку, охоплюючи очікувану виплату претензій за таким страховим випадком, за яким вимоги ще не були повністю виплачені. Зобов'язання за страховими вимогами охоплює грошові потоки, пов'язані з наданими послугами на звітну дату. Оцінка цього зобов'язання базується на відповідних оцінках щодо :

оцінки майбутніх грошових потоків;

ставки дисконту;

коригування на нефінансовий ризик, які застосовується до зобов'язань на залишок покриття.

В подальшому у кожному звітному періоді зобов'язання за страховими вимогами оцінюється як вартість грошових потоків виконання, що пов'язані з наданими в минулому послугами, тобто являє собою найкращу оцінку поточної вартості майбутніх грошових потоків, необхідних для виконання зобов'язання за страховими вимогами і витратами по кожному страховому випадку, включаючи коригування на нефінансовий ризик.

Для всіх методів оцінки на кінець звітного періоду зобов'язання за страховими вимогами визначається як:

- зобов'язання за страховими вимогами на початок звітного періоду, що дорівнює зобов'язанню на кінець попереднього звітного періоду;
- плюс/мінус очікувані грошові потоки, що пов'язані з наданими в минулому послугами;
- плюс збільшення зобов'язання за страховими вимогами і витратами, понесеними, але не сплаченими у звітному періоді;
- плюс/мінус відсотки, нараховані на найкращу оцінку поточної вартості зобов'язань та коригування на нефінансовий ризик протягом звітного періоду за ставками дисконту, що застосовувалися при первісному визнанні (locked-in rate);
- плюс/мінус залишкові відсотки, нараховані за поточними ставками дисконту.

Після первісного визнання, Компанія визнає дохід та витрати за такими змінами в балансовій вартості зобов'язання за страховими вимогами:

- витрати на страхові послуги — у разі збільшення зобов'язань через страхові вимоги і витрати, що виникли протягом періоду за винятком будь-яких інвестиційних компонентів;

- витрати на страхові послуги — у разі будь-яких подальших змін у грошових потоках виконання, пов'язаних із понесеними страховими збитками за страховими вимогами за подіями, що сталися та понесеними витратами;
- фінансові доходи або витрати за страхуванням — у зв'язку з впливом часової вартості грошей і впливом фінансового ризику.

Активи для аквізиційних грошових потоків.

Передоплати, що являють собою аквізиційні витрати, сплачені до їх терміну та до первісного визнання контракту (коли платежі виходять за межі контракту, але є складовою грошових потоків виконання після первісного визнання контракту), не визнаються у складі зобов'язання на залишок покриття до моменту первісного визнання контракту; однак, вони розглядаються як частина активів або зобов'язань за страховим контрактом.

Якщо існують факти чи обставини, які вказують на те, що актив для аквізиційних грошових потоків може бути знецінений, на кінець кожного звітного періоду Компанія визнає збиток від знецінення таким чином, щоб балансова вартість кожного активу не перевищувала очікуваний чистий притік грошових коштів для групи страхових контрактів (тест на знецінення на рівні групи).

(iv) Застосовані судження та розрахунки

Оцінки майбутніх грошових потоків Товариство враховує в оцінці групи страхових контрактів усі майбутні грошові потоки в межах кожного контракту у складі групи. Оцінки майбутніх грошових потоків містять в собі, в неупереджений спосіб, усю доступну Товариство обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, яка доступна без надмірних витрат чи зусиль, про суму, строки й невизначеність відповідних майбутніх грошових потоків.

Товариство оцінює суми майбутніх грошових потоків за наявними контрактами враховуючи:

- грошові потоки в межах страхового контракту;
- інформацію про вимоги про здійснення страхових виплат, вже заявлені держателями страхових полісів;
- іншу інформацію про відомі або оціночні характеристики страхових контрактів;
- історичні дані про власний довід Компанії, підкріплені, за необхідності, історичними даними з інших джерел;
- поточні очікування стосовно майбутніх подій, що можуть позначитись на таких грошових потоках.

Якщо потоки можуть бути визначені на рівні індивідуального договору страхування, то Товариство визначає їх таким чином, а потім об'єднує потоки за договорами, які належать до однієї групи. Потоки, які не визначено на рівні індивідуальних контрактів та рівні груп контрактів, алокуються Товариством на відповідні групи із застосуванням систематичних та раціональних підходів.

Договори перестраховування моделюються на тій самій основі, що й договори страхування. Однак, беручи до уваги особливості договорів перестраховування, при первісному визнанні (та так само, як і на кожному наступну звітну дату), очікувані майбутні

грошові потоки включають оцінки майбутніх грошових потоків від базових страхових контрактів, які будуть випущені власником, але які знаходяться в межах виданих договорів перестраховання.

Ставки дисконту.

Товариство коригує оцінки майбутніх грошових потоків для відображення часової вартості грошей і фінансових ризиків, пов'язаних із такими грошовими потоками, в тому обсязі, в якому фінансові ризики не враховано в оцінках грошових потоків.

Товариство використовує криві ставок дисконтування, шляхом коригування ліквідної без ризикової кривої доходності для врахування відмінностей між характеристиками ліквідності фінансових інструментів, що лежать в основі спостережуваних на ринку ставок, і характеристиками ліквідності страхових контрактів (підхід «від низу до верху»).

Для грошових потоків у гривні Товариство застосовує криву без ризикових ставок, що побудована на даних про ефективну дохідність облігацій внутрішньої державної позики відповідно до результатів торгів. Товариство отримує вхідні дані з офіційного сайту НБУ та застосовує до них методологію ЕІОРА щодо коригування на кредитний ризик. У якості без ризикової ставки для валютних контрактів Товариство обирає для дисконтування криві, які публікуються ЕІОРА.

З метою врахування характеристик ліквідності, притаманних договорам страхування, Товариство застосовує до без ризикових ставок премію за нижчу ліквідність. В загальному випадку премія за нижчу ліквідність оцінюється на основі порівняння спредів за облігаціями державної позики та за корпоративними облігаціями високої якості.

Коригування на нефінансовий ризик.

Товариство коригує оцінку теперішньої вартості майбутніх грошових потоків, щоб відобразити компенсацію, якої потребує Товариство за те, що приймає на себе невизначеність щодо суми та строків грошових потоків, які виникають в наслідок нефінансового ризику. Коригування на ризик алокується на групи контрактів відповідно до їх ризикового профіля. Оскільки коригування на нефінансовий ризик відображає компенсацію, яку потребуватиме Товариство за прийняття нефінансового ризику, що виник в результаті невизначеності розмірів і строків грошових потоків, коригування на нефінансовий ризик одночасно відображає:

- а) ступінь вигоди від диверсифікації, що її Товариство враховує при визначенні компенсації, якої він потребує за прийняття відповідного ризику;
- б) як сприятливі, так і несприятливі наслідки у спосіб, що відображає ступінь несхильності суб'єкта господарювання до ризику.

Товариство визначає коригування на нефінансовий ризик для зобов'язання за страховими вимогами за допомогою методу довірчого рівня (confidence level technique). Застосовуючи метод довірчого рівня, Товариство оцінює ймовірнісний розподіл майбутніх потоків і обчислює величину коригування на ризик як перевищення суми під ризиком (value at risk) за вибраного цільового довірчого рівня над очікуваною приведеною вартістю майбутніх грошових потоків для відповідних ризиків протягом всіх майбутніх років. Цільовий довірчий рівень – 75%. У розрахунках застосовується модель Мака або метод Пуасона з надлишковою дисперсією з бутстрепінгом. Рішення про застосування методу оцінки

ґрунтувалося на характеристиках профілю ризику портфеля з метою найкращого відображення невизначеності оцінки, пов'язаної з нефінансовими ризиками.

(v) Контракт перестраховування

За всіма договорами перестраховування, укладеними Товариство, перестраховик приймає значний страховий ризик; таким чином, всі договори перестраховування підпадають під сферу застосування МСФЗ 17 і оцінюються відповідно до вимог стандарту.

Облік та судження, застосовані до страхових контрактів, були аналогічно застосовані до перестрахових контрактів. Виділимо основні відмінності та особливості:

- Товариство поділяє перестрахові контракти на портфелі за наступними критеріями:
  - перестраховик;
  - тип договору перестраховування;
  - лінія бізнесу;
  - канал продажів підлеглого прямого бізнесу;
  - тривалість договору перестраховування;
- більшість груп перестрахових контрактів Товариство представлено одним контрактом;
- суттєва частина перестрахових контрактів Товариство є т.з. договорами фронтінгу, за якими у перестраховування передається 99-99.9% відповідальності за відповідними підлеглими страховими контрактами;
- договори перестраховування поділяються на три групи прибутковості:
  - договори, що несуть чистий дохід при первісному визнанні;
  - договори, що ведуть до чистих витрат при первісному визнанні без значної ймовірності прибутку в майбутньому;
  - інші договори;
- грошові потоки відбуваються в межах договору, якщо вони є результатом прав або обов'язків, що існують протягом звітного періоду, у якому Товариство:
  - зобов'язана здійснювати платежі на користь перестраховика; – має право користуватися послугами перестраховика;
- Товариство застосовує сумісні, несуперечливі та послідовні припущення для оцінювання за договорами перестраховування та за відповідними договорами страхування;
- оцінки сучасної приведеної вартості майбутніх грошових потоків включають коригування на ризик дефолту перестраховика;
- згідно стандарту для оцінювання за договорами перестраховування можливе застосування підходів РАА або GMM;
- у разі застосування GMM вимоги до обчислення контрактної сервісної маржі змінюються з метою врахування того факту, що для таких договорів йдеться не про відстрочений прибуток, а про чистий дохід або витрати від придбання перестраховування: – при первісному визнанні приведені вартості суми грошових потоків виконання разом з припиненням визнання будь-якого активу чи зобов'язання, визнаного для аквізиційних

грошових потоків із застосуванням параграфу 27, обумовлюють створення додатної або від'ємної КСМ;

– якщо чисті витрати на купівлю перестрахового покриття спричинені подіями, які сталися до придбання групи страхових контрактів, такі витрати мають бути негайно визнані у звіті про доходи та витрати.

• Товариство фактично застосовує підхід РАА для оцінювання за договорами перестраховання.

(vi) Перехід

Товариство застосовує стандарт вперше з 1 січня 2023 року. Через необхідність розкривати порівняльні дані, 1 січня 2022 року вважається датою переходу на новий стандарт.

Стандарт дозволяє використовувати 3 методи для оцінки фінансових статей на дату переходу:

- повний ретроспективний підхід (FRA) – метод, за яким суб'єкт господарювання оцінює групи страхових контрактів так, ніби стандарт застосовувався з моменту первісного визнання цих контрактів;
- модифікований ретроспективний підхід (MRA) – метод, який дозволяє суб'єкту господарювання застосовувати спрощення до методу FRA, якщо його повне застосування є недоцільним;
- підхід за справедливою вартістю (FVA) – метод, який дозволяється, якщо метод FRA є неможливим або якщо суб'єкт господарювання вирішив не використовувати метод MRA.

При ретроспективному підході Товариство на дату переходу:

а) ідентифікує, визнає та оцінює кожен групу страхових контрактів так, ніби МСФЗ 17 застосовувався завжди;

б) ідентифікує, визнає та оцінює будь-які активи для аквізиційних грошових потоків так, ніби МСФЗ 17 застосовувався завжди;

в) припиняє визнання будь-яких наявних залишків, яких би не існувало в тому разі, якби МСФЗ 17 застосовувався завжди; і

г) визнає будь-яку одержану при цьому чисту різницю у власному капіталі.

Мета застосування модифікованого ретроспективного підходу (MRA) полягає в досягненні результату, як найближчого до результату ретроспективного застосування, з використанням обґрунтовано необхідної та підтвердженої інформації, що доступна без надмірних витрат чи зусиль. При застосуванні цього підходу використовується обґрунтовано необхідна та підтверджувана інформація.

Якщо суб'єкт господарювання не має змоги одержати обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію, потрібну для застосування модифікованого ретроспективного підходу, він застосовує підхід на основі справедливої вартості (FVA).

Товариство застосовує повний ретроспективний підхід до переходу для всіх договорів страхування в частині зобов'язання за залишком покриття. В частині

зобов'язання за страховими вимогами Товариство застосовує FVA до збитків з датою визнання до 31 грудня 2017 року. Товариство не має змоги одержати обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію стосовно ставок дисконтування у більш ранніх періодах, потрібну для застосування інших підходів. Для цих договорів у якості кривої ставок дисконтування, визначеної при первісному визнанні, Товариство застосовуватиме ставки дисконтування наявні станом на дату переходу. Станом на дату переходу частка таких договорів складала 5% від усього портфелю збитків.

За всіма договорами, до яких Товариство застосовує підхід на основі справедливої вартості, вона визначає кумулятивну суму фінансових доходів або витрат за страхуванням, які визнано в іншому сукупному доході на дату переходу, як нульову.

2.4. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

2.5. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Керівництво так оцінює вплив війни на діяльність Товариства:

Основну діяльність Товариства складає авіаційне страхування. Великі авіаційні компанії України ТОВ «Скай АП», ТОВ «НЗ Оперейшін», ТОВ «Скайлайн експрес» хоч і зазнали великих збитків від військових дій, але не припинили свою діяльність і виконують польоти за межами нашої країни. Тому потребують страхового захисту яке Товариство має можливість надати зараз і в майбутньому. У страховому портфелі Товариства є дрібні авіакомпанії які базуються за кордоном і виконують польоти у різних країнах світу, їх діяльність не припинилась і вони своєчасно виконують розрахунки з Товариством. За 2023 Товариство отримало від авіаційних страхувальників 324 698 тис.грн страхових премій. Та було підписано нових договорів на 268 749 тис.грн. з 293 298 загально підписаних за рік.

З 2021 року Товариство страхує морські термінали у м. Одеса по двох видах страхування : «Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ» та « Страхування ЦВ перед третіми особами». Дія контрактів була призупинена із-за блокади морських шляхів судноплавства і військових дій на території м. Одеси. До закінчення військового стану поновлення дії цих об'єктів не можлива у повному обсязі, бо є загроза їх знищення. Але деякі термінали поновили роботу і почали сплачувати страхові премії по контрактах укладених на початку 2022 року та укладаних у 2023 році . Страхові премії на 2023 рік становили більше 21 мільйонів гривень.

Товариство здійснює страхування в сфері цивільної відповідальності за ядерну шкоду. З врахуванням подій на ДСП Чорнобильській АЕС та Запорізькій АЕС страховий ринок очікує можливі страхові відшкодування на адресу НАЕК Енергоатому, що збільшить страхові витрати компаній. Але така робота буде проведена після завершення війни та достовірного визначення суми збитків нанесених з боку Росії. Разом з тим, Товариство має дуже незначну частку за договором перестраховання в цій галузі.

Товариство не здійснює діяльність з особами, які знаходяться в санаційних списках Державної служби фінансового моніторингу (особи-резиденти Росії та Білорусії).

2.6. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства затверджена до випуску (з метою оприлюднення) керівником Товариства 12 лютого 2024 року. Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

2.7. Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується річна фінансова звітність, є період з 01 січня по 31 грудня 2023 року.

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основа (або основи) оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

3.2. Загальні положення щодо облікових політик

3.2.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ.

3.2.2. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Компанія вперше застосувала деякі поправки до стандартів, які вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати. ПрАТ «СК «БУСІН» не застосовувало достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу. Характер і вплив кожної поправки описані нижче:

3.2.3. Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

3.2.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі "функції витрат" або "собівартості реалізації", згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність. Проте, оскільки інформація про характер витрат є корисною для прогнозування майбутніх грошових потоків, то ця інформація наведена в п. 8.2, 8.4, 8.5 цих Приміток.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.3.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні (зі строком виконання зобов'язань до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання зобов'язань більше 12 місяців).

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Товариство визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;
- фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю.

Товариство визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю;
- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю .

При припиненні визнання фінансового активу повністю різниця між:

а) балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та

б) отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке нове взятє зобов'язання) визнають у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбається з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, який обліковується за амортизованою вартістю.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

3.3.2. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводитися в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта, яка визначена в п.2.3 цих Приміток.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Подальша оцінка еквівалентів грошових коштів, представлених депозитами, здійснюється за амортизованою собівартістю.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.3.3. Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, Товариство відносить *облігації, депозити, дебіторську заборгованість*.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка.

Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, Товариство використовує одну чи кілька ставок дисконту, котрі відповідають переважаючим на ринку нормам доходу для фінансових інструментів, які мають в основному подібні умови і характеристики, включаючи кредитну якість інструмента, залишок строку, протягом якого ставка відсотка за контрактом є фіксованою, а також залишок строку до погашення основної суми та валюту, в якій здійснюватимуться платежі.

Товариство оцінює станом на кожен звітну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює:

- 12-місячним очікуваним кредитним збиткам у разі, якщо кредитний ризик на звітну дату не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання;

- очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструмента, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс із моменту первісного визнання.

У випадку фінансових активів кредитним збитком є теперішня вартість різниці між договірними грошовими потоками, належними до сплати на користь Товариства за договором; і грошовими потоками, які Товариство очікує одержати на свою користь.

Станом на кожен звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Товариство замість зміни суми очікуваних кредитних збитків використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Для виконання такої оцінки Товариство порівнює ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату.

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, але не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, Товариство оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованою за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

Товариство визнає банківські депозити зі строком погашення від чотирьох до дванадцяти місяців з дати фінансової звітності, в разі, якщо дострокове погашення таких депозитів ймовірно призведе до значних фінансових втрат, в складі поточних фінансових інвестицій.

Товариство відносно банківських депозитів має наступну модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу:

- при розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рівень рейтингу uaAAA, uaAA, uaA, uaBBB та банки, що мають прогноз «стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення (при розміщенні від 1 до 3-х місяців – розмір збитку складає 0%, від 3-х місяців до 1 року – 1% від суми розміщення, більше 1 року – 2%);
- при розміщенні депозиту в банку з більш низьким кредитним рейтингом (спекулятивний рівень рейтингу, що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитку розраховується у розмірі від 7% до 20% від

- ***Дебіторська заборгованість***

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості відбувається за амортизованою вартістю.

Поточну дебіторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.4. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за справедливою вартістю.

Справедлива вартість акцій, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі.

Якщо акції мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За відсутності свідчень на користь протилежного, ринок, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний ринок або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

При оцінці справедливої вартості активів застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливую вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Товариство визначає справедливую вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані

емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юнктурі фондового ринку.

Справедлива вартість акцій, обіг яких зупинена, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

3.3.5. Зобов'язання.

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточні зобов'язання оцінюються у подальшому за амортизованою вартістю.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.6. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно

3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 000 грн.

Первісно Товариство оцінює основні засоби за собівартістю. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання відповідного активу.

3.4.2. Подальші витрати.

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

3.4.3. Амортизація основних засобів.

Амортизація основних засобів Товариства нараховується прямолінійним методом з використанням таких щорічних норм:

будівлі	- 2 %;
машини та обладнання	- 7-15%
транспортні засоби	- 17 -20%
меблі	- 20 - 33%.
інші	- 14 - 50%

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

3.4.4. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи оцінюються за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Амортизація нематеріальних активів здійснюється із застосуванням прямолінійного методу з використанням щорічної норми відповідно Нематеріальні активи, які виникають у результаті договірних або інших юридичних прав, амортизуються протягом терміну чинності цих прав.

3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.5. Облікові політики щодо оренди

На дату початку оренди Товариство визнає зобов'язання щодо орендних платежів (тобто зобов'язання по оренді), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (тобто актив у формі права користування).

На дату початку оренди Товариство оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі слід дисконтувати, застосовуючи припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна

легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, то Товариство застосовує ставку додаткових запозичень за портфелем банківських кредитів у національній валюті по довгостроковим кредитам станом на дату підписання договору оренди.

Товариство визнає витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

При настанні певної події (наприклад, зміну термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення орендних платежів) Товариство переоцінює зобов'язання по оренді. У більшості випадків Товариство буде враховувати суми переоцінки зобов'язання по оренді в якості коригування активу в формі права користування.

3.6. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються, як правило, щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період, окрім випадків, коли податки виникають від операцій або подій, які визнаються прямо у власному капіталі або від об'єднання бізнесу.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

4. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

4.1. Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Товариство має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

4.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

4.3. Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Товариство нараховує внески на заробітну плати працівників до Пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як процентні відрахування від поточних нарахувань заробітної платні, такі витрати відображаються у періоді, в якому були надані працівниками послуги, що надають їм право на одержання внесків та заробленої заробітної платні.

4.4. Доходи та витрати

Доходи та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Товариство передало покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- б) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- в) суму доходу можна достовірно оцінити;
- г) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; та
- г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Дивіденди визнаються доходом, коли встановлено право на отримання коштів.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

4.5. Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату операції, немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату визначення справедливої вартості. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Товариство використовувало обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2023	31.12.2022
Гривня/1 долар США	37,9824	36,5686
Гривня/1 євро	42,2079	38,951

4.6. Умовні зобов'язання та активи.

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

5. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

5.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

5.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та
- б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офerti і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Товариства планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетенції працівників Підприємства, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових

інструментів де оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках є недостатньою, на думку Керівництва є прийнятним та необхідним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

5.3. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

5.4. Використання ставок дисконтування

Ставка дисконту - це процентна ставка, яка використовується для перерахунку майбутніх потоків доходів в єдине значення теперішньої (поточної) вартості, яка є базою для визначення ринкової вартості бізнесу. З економічної точки зору, в ролі ставки дисконту є бажана інвестору ставка доходу на вкладений капітал у відповідні з рівнем ризику подібні об'єкти інвестування, або - ставка доходу за альтернативними варіантами інвестицій із зіставлення рівня ризику на дату оцінки. Ставка дисконту має визначатися з урахуванням трьох факторів:

- а) вартості грошей у часі;
- б) вартості джерел, які залучаються для фінансування інвестиційного проекту, які вимагають різні рівні компенсації;
- в) фактору ризику або міри ймовірності отримання очікуваних у майбутньому доходів.

Станом на 31.12.2023 середньозважена ставка за портфелем банківських депозитів у національній валюті в банках, у яких не введено тимчасову адміністрацію або не запроваджено ліквідаційну комісію, становила 14 % річних. Інформація, що використана для визначення середньозваженої ставки одержана з офіційного сайту НБУ за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/markets> розділ «Вартість строкових депозитів».

5.5. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Відносно фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, Товариство на дату виникнення фінансових активів та на кожну звітну дату визначає рівень кредитного ризику.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою вартістю, у розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу (при значному збільшенні кредитного ризику/для кредитно-знецінених фінансових активів) або 12-місячними очікуваними кредитними збитками (у разі незначного зростання кредитного ризику).

Зазвичай очікується, що очікувані кредитні збитки за весь строк дії мають бути визнані до того, як фінансовий інструмент стане прострочений. Як правило, кредитний ризик значно зростає ще до того, як фінансовий інструмент стане простроченим або буде

помічено інші чинники затримки платежів, що є специфічними для позичальника, (наприклад, здійснення модифікації або реструктуризації).

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається низьким, якщо фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту, позичальник має потужний потенціал виконувати свої договірні зобов'язання щодо грошових потоків у короткостроковій перспективі, а несприятливі зміни в економічних і ділових умовах у довгостроковій перспективі можуть знизити, але не обов'язково здатність позичальника виконувати свої зобов'язання щодо договірних грошових потоків.

Фінансові інструменти не вважаються такими, що мають низький кредитний ризик лише на підставі того, що ризик дефолту за ними є нижчим, ніж ризик дефолту за іншими фінансовими інструментами Товариства або ніж кредитний ризик юрисдикції, в якій Товариство здійснює діяльність.

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії не визнаються за фінансовим інструментом просто на підставі того, що він вважався інструментом із низьким кредитним ризиком у попередньому звітному періоді, але не вважається таким станом на звітну дату. У такому випадку Товариство з'ясовує, чи мало місце значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання, а отже чи постала потреба у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Товариства щодо кредитних збитків.

6. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

6.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки,

	здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.		використовуються ціни закриття біржового торгового дня
--	---	--	--

Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Дата оцінки	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Фінансові інвестиції, що призначені для продажу			0	231			0	231

Станом на 31.12.2023 року, цінні папери, які обліковуються у складі інвестицій, призначених для продажу, а саме частки в статутному капіталі Товариств у сумі 0 тис. грн відносяться до другого рівня ієрархії. Переміщення між рівнями не було.

Станом на 31.12.2022 року, цінні папери, які обліковуються у складі інвестицій, призначених для продажу, а саме частки в статутному капіталі Товариств у сумі 231 тис. грн відносяться до другого рівня ієрархії. Переміщення між рівнями не було.

Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 2-го рівня ієрархії

Класи активів, оцінених за справедливою вартістю з використанням 3-го рівня ієрархії	Залишки станом на 31.12.2023 р.	Придбання (продажі)	Залишки станом на 31.12.2022 р.	Стаття (статті) у прибутку або збитку, у якій прибутки або збитки визнані
Фінансові інвестиції, що призначені для продажу	0	-	231	Інші витрати операційної діяльності

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 2 ієрархії, пов'язаний з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін)

Інші розкриття справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів в порівнянні з їх балансовою вартістю

(у тисячах гривень)	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	2023	2022	2023	2022
1	2	3	4	5
Довгострокові фінансові інвестиції	0	231	0	231
Грошові кошти та їх еквіваленти	265 873	211 064	265 873	211 064

Керівництво Компанії вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

Розкриття інформації про оцінку справедливої вартості

Згідно з принципами облікової політики Товариства вимогами до розкриття інформації, Товариство повинно проводити оцінку справедливої вартості фінансових активів і зобов'язань.

Нижче у таблиці наведено аналіз балансової та справедливої вартості фінансових активів і фінансових зобов'язань на 31.12.2023 р

	Справедлива вартість через інший сукупний дохід	Амортизована вартість	Загальна балансова вартість	Справедлива вартість
Грошові кошти та їх еквіваленти		265 873	265 873	265 873
Страхова та інша дебіторська заборгованість		152 213	152 213	152 213
Дебіторська заборгованість за договорами перестрахування		43 182	43 182	43 182
Фінансові інвестиції		0	0	0
Всього фінансові активи		461 268	461 268	461 268
Поточна кредиторська заборгованість		130 631	130 631	130 631
Усього фінансові зобов'язання		130 631	130 631	130 631

Нижче у таблиці наведено аналіз балансової та справедливої вартості фінансових активів і фінансових зобов'язань на 31.12.2022 р

	Справедлива вартість через інший сукупний дохід	Амортизована вартість	Загальна балансова вартість	Справедлива вартість
Грошові кошти та їх еквіваленти		211 064	211 064	211 064

Страхова та інша дебіторська заборгованість		217 135	217 135	217 135
Дебіторська заборгованість за договорами перестраховання		25 819	25 819	25 819
Фінансові інвестиції		231	231	231
Всього фінансові активи		454 249	454 249	454 249
Поточна кредиторська заборгованість		154 524	154 524	154 524
Усього фінансові зобов'язання		154 524	154 524	154 524

Товариство не має затверджену структуру контролю за оцінкою справедливої вартості, тому управління грошовими потоками та економічним аналізом, займається фінансовий відділ що є відповідальним за нагляд за всіма суттєвими аспектами оцінки справедливої вартості і звітує безпосередньо Голові Правління.

Фінансовий відділ дає підтвердження висновку щодо того, що такі оцінки відповідають вимогам МСФЗ, включаючи рівень в ієрархії джерел визначення справедливої вартості, до якого слід відносити такі оцінки.

Оцінюючи справедливу вартість активу чи зобов'язання, Товариство використовує, наскільки це можливо, відкриті дані. Виходячи з характеру вхідних даних, що використовуються у методах оцінки вартості, справедлива вартість розподіляється за різними рівнями в ієрархії джерел визначення справедливої вартості таким чином:

- Рівень 1: котирувальні ціни (без коригування) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань.

- Рівень 2: інші вхідні дані щодо активу чи зобов'язання, крім котирувальних цін, включених до Рівня 1, які є наявними у відкритих джерелах безпосередньо (тобто ціни) чи опосередковано (тобто дані, визначені на основі цін).

- Рівень 3 – вхідні дані щодо активу чи зобов'язання, які не ґрунтуються на відкритих ринкових даних (закриті дані). Якщо вхідні дані, які використовуються для оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання, можуть бути віднесені до різних рівнів в ієрархії джерел визначення справедливої вартості, то оцінка справедливої вартості в цілому відноситься до того самого рівня в ієрархії, що і вхідні дані найнижчого рівня, які є значними для оцінки в цілому. Товариство визнає переміщення оцінок між рівнями в ієрархії джерел визначення справедливої вартості на кінець того звітного періоду, в якому відбулося таке переміщення

Нижче у таблиці представлено аналіз фінансових інструментів та інших немонетарних активів, які оцінюються за справедливою вартістю, за рівнями в ієрархії джерел визначення справедливої вартості на 31.12.2023 р

	1 рівень	2 рівень	3 рівень	Всього
Фінансові активи за справедливою вартістю	0			0
Будівлі та споруди		8 477		8 477
Всього	0	8 477		8 477

Нижче у таблиці представлено аналіз фінансових інструментів та інших немонетарних активів, які оцінюються за справедливою вартістю, за рівнями в ієрархії джерел визначення справедливої вартості на 31.12.2022 р

	1 рівень	2 рівень	3 рівень	Всього
Фінансові активи за справедливою вартістю	231			231
Будівлі та споруди		8 994		8 994
Всього	231	8 994		9 225

7. Страхова діяльність

Товариство застосовує МСФЗ 17 «Страхові контракти» до договорів, які укладає зі страхувальниками – юридичними та фізичними особами.

Страховий контракт - контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на власника страхового поліса.

Страхова премія (страховий платіж) - плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний сплатити Компанії в розмірі, визначеному договором страхування. Розмір страхової премії залежить від встановленого страхового тарифу, який є ставкою страхового платежу з одиниці страхової суми.

Страховий тариф розраховується Товариство актуарно (математично) на підставі статистики настання страхових випадків, з урахуванням статистичних закономірностей страхових ризиків протягом дії договору страхування та величини інвестиційного доходу від розміщення коштів резервів страхування життя. Методика розрахунку страхових тарифів є невід'ємною частиною Правил страхування Товариства, які визначаються окремим документом. Станом на 31 грудня 2023 року Товариство уклало 466 договори страхування. Усі договори страхування відповідають визначенню, наведеному у Додатку А МСФЗ 17 «Страхові контракти».

Валюта страхування – українська національна валюта (гривня). Середній строк страхування за договорами становить 1 рік. Страхувальниками виступають як юридичні так і фізичні особи.

Протягом 2023 року Компанією здійснено дві страхових виплати на загальну суму 1317 тис. грн. Договори страхування Компанії не містять вбудованих похідних інструментів, а також не мають компонентів депозиту. Відповідно, Компанія не проводить розподіл компонентів страхування та депозиту.

Перевірка адекватності зобов'язань. Компанія проводить перевірку адекватності своїх визнаних страхових зобов'язань. Така перевірка враховує поточні оцінки всіх контрактних грошових потоків та пов'язаних з ними грошових потоків, таких як витрати з врегулювання збитків, а також грошових потоків від вбудованих опціонів та гарантій. Якщо перевірка свідчить про неадекватність зобов'язань, нестача повністю визнається у складі прибутку чи збитку. Звіт про проведення перевірки адекватності зобов'язань Страховика наведено в окремій Примітці 9.4.

Управління страховими ризиками. На виконання вимог Закону «Про страхування» Компанія перестраховує ризики по укладеним та діючим договорам страхування з перестраховиками, рейтинг фінансової надійності (стійкості) відповідає вимогам законодавства. Станом на 31 грудня 2023 року із підписаних 293 238 тис. грн. страхових премій Компанією передано в перестраховання – 193 951 тис. грн.

	<i>На 31.12.2023</i>	<i>31.12.2022</i>
Перестраховано , в т.ч.	193 951	217 001
1. перестраховано в українських страхових компаніях	468	817
2. перестраховано у закордонних страхових компаніях <i>по прямих договорах</i>	0	0
3. <i>через брокерів</i>		
- <i>Willis Towers Watson Insurans Broking(Czech Republic), s.r.o.</i>	96 388	78 784
- <i>ГрЕКО Джсей Ель Ту Украина ГмбХ</i>	16 242	-2 915
- <i>AON Finland Oy</i>	8 135	8 400
- <i>TT Club Mutual Insurance Ltd</i>	17 925	19 086
- <i>International Transport Intermediaries Club Ltd</i>	0	-205
- <i>Rinkos insurans solutions UADBB</i>	54 052	111 894
4. <i>через ядерний пул</i>	741	1 140

Неврегульованих збитків на кінець звітної періоду не зареєстровано. На звітну дату Компанія не має страхових контрактів, придбаних в результаті об'єднання бізнесу або передачі портфеля. У ході нормальної діяльності Товариство передає ризики в перестраховання. Політика Компанії передбачає перестраховання всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту. Договори, які Компанія укладає з перестраховиками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків по одному або

більше договорів, виданих Компанією та відповідають вимогам класифікації страхових договорів, класифікуються як договори перестраховування. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації, відносяться до категорії фінансових активів.

Договори страхування, передані в перестраховування, не звільняють Компанію від зобов'язань перед власниками страхових полісів. Активи перестраховування включають суми до отримання від перестраховувальних Товариств по виплачених відшкодуванням, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість по перестраховуванню стаття балансу «Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю» (рядок 1650) 130 631 тис.грн. являє собою зобов'язання Компанії перед перестраховиками за поточними діючими договорами перестраховування відповідальності страховика.

Товариство регулярно оцінює свої активи перестраховування на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестраховування знецінено, Товариство зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування і визнає у звіті про сукупні доходи відповідний збиток від знецінення. Товариство збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестраховування з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, враховуються за амортизованою вартістю. Збиток від знецінення також розраховується на підставі аналогічного методу, який застосовується до цих фінансових активів.

Опис основних страхових продуктів. Діяльність Товариства представлена наступними основними видами страхових продуктів:

- *Обов'язкове та добровільне страхування авіаційного транспорту.* Предметом договору страхування з даного виду страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням авіаційним транспортним засобом, та відповідальністю перед третіми особами за шкоду нанесену їм застрахованим засобом.
- *Добровільне страхування від нещасних випадків.* Договори індивідуального страхування передбачають страховий захист клієнтів Товариства від ризику смерті, інвалідності та травматичних тілесних ушкоджень у результаті нещасних випадків. Як правило, термін дії цих страхових полісів становить до одного року;
- *Добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного)* - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням наземним транспортним засобом, у тому числі причепом до нього, та всіма видами транспортних засобів спеціального призначення. Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням або втратою застрахованого наземного транспортного засобу, у тому числі причепа до нього, та всіх видів транспортних засобів спеціального призначення, а також, якщо це передбачено правилами та договором страхування, додаткового обладнання до них. Цей вид страхування не включає страхування майна, в тому числі вантажів та багажу (вантажобагажу), що перевозиться наземним транспортним засобом, у тому числі причепом до нього, та страхування неодержаних доходів унаслідок пошкодження, знищення або втрати наземного транспортного засобу. Договори страхування укладаються з фізичними та юридичними особами переважно на один рік, оплата страхових внесків (платежів, премій) здійснюється одноразово або щоквартально;

- *Добровільне страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)* - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), який перевозиться будь-якими видами транспорту. Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини під час перевезення будь-якими видами транспорту та під час його проміжного складського зберігання;

- *Добровільне страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.* Предметом договору страхування з даного виду страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у договорі страхування. Виплата страхового відшкодування здійснюється шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна чи його частини внаслідок дії вогневих ризиків та/або стихійних явищ. Також умови договорів можуть передбачати відшкодування витрат на заходи по розбиранню та/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування майна та/або з метою зменшення збитків, та витрат на прибирання зазначеної в договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку. Термін дії договорів страхування від місяця до одного року;

- *Добровільне страхування майна* (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України "Про страхування") - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж)). Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю), втратою застрахованого майна. Термін дії договорів страхування від місяця до одного року;

- *Добровільне страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12-14 статті 6 Закону України "Про страхування")* - вид страхування, інший, ніж страхування цивільної відповідальності власників наземного, повітряного та водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної страхувальником або іншою особою, цивільна відповідальність якої застрахована, життю, здоров'ю, працездатності, майну третіх осіб. Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування третій особі або її спадкоємцю (спадкоємцям) за шкоду, яка була заподіяна життю, здоров'ю і працездатності та/або майну цієї третьої особи особою, цивільна відповідальність якої застрахована, внаслідок здійснення нею діяльності, яка визначена в договорі страхування;

- *Добровільне страхування фінансових ризиків* - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані зі збитками при здійсненні страхувальником або іншою особою, визначеною страхувальником у договорі страхування, господарської діяльності. Даний вид страхування передбачає здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі

страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними внаслідок перерви в господарській діяльності, порушення договірних зобов'язань (невиконання або неналежне виконання контрагентом договірних зобов'язань перед страхувальником), крім відшкодування збитків, передбачених страхуванням кредитів та страхуванням інвестицій.

- Основна стратегічна мета управління ризиками - це забезпечення захисту Товариство від несприятливого впливу факторів зовнішнього середовища, так і оптимізація внутрішнього середовища. Управління ризиками є забезпечення безпечної діяльності страхової організації. Одним із внутрішніх заходів управління ризиками, який застосовує Товариства є створення страхових та резервних фондів. Також одним із методів диверсифікації ризиків, пов'язаних із договорами страхування є покриття резервів, сформованих у валютах активами, що відповідають цим валютам. Одним із зовнішніх заходів управління ризиками (таких, що здійснюються із залученням інших спеціалізованих суб'єктів страхового ринку чи ділових партнерів Страховика), який застосовує Товариство є перестраховування. Завдяки перестраховуванню досягається диверсифікація ризиків, що сприяє збалансованості портфеля Страховика, і Перестраховика.

8. Розкриття інформації, що підтверджує статті подані у фінансових звітах (в тис. грн.)

8.1. Дохід від реалізації

	31.12.2023	31.12.2022
Дохід від реалізації послуг страхування	114 479	87 465
Всього доходи від реалізації	114 479	87 465

8.2. Собівартість реалізації

	31.12.2023	31.12.2022
Собівартість реалізації послуг, робіт	32 629	27 169
Агенська винагорода	7 611	1 982
Брокерська винагорода	3 759	3 050
Витрати на персонал	19 146	13 124
Витрати на врегулювання страхових випадків	116	0
Витрати на ведення діла	1 997	9 013
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	784	601
Страхові відшкодування	1 317	687
Компенсація від перестраховиків	(533)	(81)
Регрес	(0)	(5)
Всього	33 413	27 770

8.3. Інші операційні доходи і витрати

	31.12.2023	31.12.2022
Інші операційні доходи		
Доходи від реалізації іноземної валюти	15 392	781
Дохід від операційної курсової різниці	3	0

Агентська винагорода	23	61
Інші доходи	0	12
Всього	15 418	854
Інші операційні витрати		
Собівартість реалізованої іноземної валюти	15 540	
Втрати від операційної курсової різниці	1 967	686
Членські внески	443	525
Штрафи, пені		
Інші витрати		
Всього	17 950	1 211

8.4. Витрати на збут

	31.12.2023	31.12.2022
Витрати на персонал		
Маркетинг та реклама	48	59
Інші		
Всього витрат	48	59

8.5. Адміністративні витрати

	31.12.2023	31.12.2022
Оренда приміщення	115	109
Утримання основних засобів	386	298
Амортизація основних засобів і нематеріальних	1 294	1 255
Витрати на відрядження	699	355
Представницькі витрати	8	13
Банківські послуги	416	370
Страхування майна та працівників	3 327	1 898
Витрати на професійні послуги	1 998	901
Зв'язок	159	112
Інші	1 198	1 073
Всього адміністративних витрат	9 600	6 384

8.6. Фінансові доходи та витрати

	31.12.2023	31.12.2022
Процентні доходи		
Дохід від участі в капіталі		
Відсотки на депозитному рахунку в банку	152	312
Всього процентні доходи	152	312
Процентні витрати		
Банківські кредити та овердрафти	0	0
Дісконт	1 603	0
Всього процентні витрати	1 603	0

8.7. Інші доходи і витрати

	31.12.2023	31.12.2022

Інші доходи		
Дохід від реалізації фінансових інвестицій		0
Дохід від неопераційної курсової різниці	13 933	50 698
Дохід від реалізації необоротних активів	0	0
Відшкодування збитків від надзвичайних подій	0	0
Інші доходи звичайної діяльності	92	0
Всього	14 025	50 698
Інші витрати		
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій		
Втрати від неопераційних курсових різниць	4 271	4070
Інші витрати звичайної діяльності	91	37
Всього	4 362	4107

8.8. Податок на прибуток

Основні компоненти витрат з податку на прибуток за звітний період:

	31.12.2023	31.12.2022
Прибуток до оподаткування	59 085	115060
Прибуток за договорами страхування	250 056	281494
Сума виплат доходів нерезидентам (страхове відшкодування)		
Сума виплат доходів нерезидентам (перестрахова премія). Перестраховик без рейтинга «А»	0	89
Всього прибуток до оподаткування		
Податкова ставка	18%	18%
Податок за встановленою податковою ставкою на прибуток за договорами страхування	3%	3%
Податок на дохід нерезидента	4%	4%
Податок на дохід нерезидента	12%	12%
Податковий вплив постійних різниць		
Витрати з податку на прибуток	18 137	29 166

8.9. Нематеріальні активи

	31.12.2023	31.12.2022
Ліцензії	0	0
Права на програмне забезпечення	0	0
Всього	0	0

У 2021 році було повністю с амортизовані всі нематеріальні активи.
еееееееееее

8.10. Основні засоби

	31.12.2023	31.12.2022
--	-------------------	-------------------

Офісне приміщення	8 477	8 994
комп'ютерна техніка та офісне устаткування	373	426
офісні меблі, побутова техніка, інвентар	54	106
Транспортні засоби	360	907
Інше		
Всього	9 264	10 433

Станом на 31 грудня 2023 року у складі основних засобів є повністю зношені основні засоби вартість яких становлять 0 грн.

8.11. Інвестиції, за методом участі в капіталі

На кінець 2023 та 2022 року інвестиції за методом участі в капіталі були представлені долями в ТОВ «Золоті ворота» код ЄДРПОУ 32657195 на суму 6 тис.грн.

8.12. Непоточні фінансові інвестиції

Найменування емітента	Код ЄДРПОУ	На 31.12.2023 року		На 31.12.2022 року	
		Балансова вартість (тис.грн)	Кількість (штук)	Балансова вартість (тис.грн)	Кількість (штук)
ПАТ"Алчевський коксохімічний завод"	00190816	0	95 000	0	95 000
ПАТ"Енергомашспецсталь"	00210602	0	52 000	0	52 000
ПАТ "Ясинівський коксохімічний завод"	00191035	0	52 400	41	52 400
ПрАТ" Запорізький абразивний комбінат"	00222226	0	13 700	0	13 700
АТ"Сумський завод "Насосенергомаш"	05785448	0	27 600	190	27 600
Всього		0	240 700	231	240 700

8.14. Запаси

	31.12.2023	31.12.2022
Паливо та матеріали	215	180
Малоцінні та швидкозношувальні	0	8
Дорогоцінні метали	5 080	7 595
Всього	5 295	7 783

Облік дорогоцінних металів ведеться за ринковою вартістю згідно встановленого курсу НБУ на 31.12.2023 та 31.12.2022р.

8.15. Торговельна та інша дебіторська заборгованість

	31.12.2023	31.12.2022
Торговельна дебіторська заборгованість	190 106	242 954
Аванси видані	2 708	193
Розрахунки з бюджетом	600	76
Відсотки по банківських депозитах	50	22
Заборгованість із внутрішніх розрахунків	0	202
Інша дебіторська заборгованість	1 930	506
Чиста вартість торговельної дебіторської заборгованості	195 394	243 953

Торговельна дебіторська заборгованість клієнтів перед Компанією представлена заборгованістю яка була нарахована за договорами в повному обсязі, але строк поточного платежу ще не настав.

Заборгованість із внутрішніх розрахунків складається з поворотної фінансової допомоги співробітнику компанії строком на 1 рік.

Інша дебіторська заборгованість являє собою передоплату палива для автомобілів Товариства та аудиторських послуг.

Дебіторська заборгованість Товариства не має забезпечення. Прострочена дебіторська заборгованість за страховими контрактами складає 34 160 тис. грн., не просрочена 155 946 тис.грн. Товариство проводить аналіз та оцінку рівня кредитного ризику з використанням індивідуального підходу.

8.16. Грошові кошти

На 31 грудня 2023 грошові кошти та їх еквіваленти розміщені в банках що мають позитивні кредитні рейтинги підтверджені українськими рейтинговими агенціями.

Ці українські банки є частиною міжнародних фінансових груп, або є державними та мають значні обсяги власного капіталу і не мають проблем із платоспроможністю чи ліквідністю.

В таблиці представлені залишки на поточних рахунках та короткострокові депозити в різних валютах

	31.12.2023	31.12.2022
Каса та рахунки в банках, в грн.	913	1 048
Каса та рахунки в банках, в дол. США	139 109	136 120
Каса та рахунки в банках, в ЄВРО	57 482	38 484
Банківські депозити, в дол. США	68 369	32 912
Банківські депозити, в грн.	0	2 500
Всього	265 873	211 064

Станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 залишок несплачених нарахованих процентів по банківським депозитам становить 50 тис. грн. та 23 тис. грн, відповідно.

Станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 років середньозважені процентні ставки по банківських депозитах, номінованих в доларах США, з первісним строком погашення менше 90 днів склали 0,5% та 0,8% відповідно. У гривнях 3,5% і 3,5% відповідно.

Інформація щодо депозитів Товариства станом на 31.12.2023 р.

Депозити Товариства розміщені терміном повернення від 1 до 12 місяців після дати звітності та терміном повернення від 3 до 12 місяців, інформація наведена у наступній таблиці:

Банк	Сума, тис. грн.	% річний у валюті	Закінчення	Рейтинг банківських установ
АТ «Укрексімбанк» (код 00032112)	18 991	0,01 у дол.США	22/01/2024	AA(ukr)
АБ «Укргазбанк» (код 23697280)	18 991	1,25 у дол.США	03/03/2024	AA+(ukr)
АТ «Таскомбанк» (код 09806443)	7 597	0,25 у дол.США	04/04/2024	AAA(ukr)
ПАТ «Креді Агріколь банк» (код 14361575)	7 597	0,01 у дол.США	31/01/2024	AAA(ukr)
АТ «Ощадбанк» (код 00032129)	15 193	0,25 у дол.США	09/01/2024	AA(ukr)

8.17. Частка перестраховиків у страхових резервах

	31.12.2023	31.12.2022
Резерв збитків	12 300	12 300
Резерв незароблених премій	98 280	125 865

8.18. Статутний капітал

Номінальна вартість кожної акції на початок року становила 300,00 грн., загалом статутний фонд на 31.12.2022 року складав 73 200 тис. грн. Форма існування акцій – бездокументарна. Всі випущені акції повністю оплачені реінвестуванням дивідендів.

31 березня 2023 року акціонери схвалили рішення про підвищення статутного фонду до 122 000 тис.грн. Номінальна вартість кожної акції станом на 31.12.2023 року становить 500,00 грн. Форма існування акцій – бездокументарна. Всі випущені акції повністю оплачені реінвестуванням дивідендів від розподілу прибутку за 2022 рік.

8.19. Короткострокові забезпечення

	31.12.2023	31.12.2022
Резерв відпусток	9 811	8 256
Страхові резерви, з них:	197 210	236 244
Резерв збитків	38 554	35 169
Резерв незароблених премій	156 312	199089
Резерв катастроф	2 344	1 986
Всього	207 021	244 500

8.20. Торговельна та інша кредиторська заборгованість

	31.12.2023	31.12.2022
Торговельна кредиторська	130 631	154 524
Розрахунки з бюджетом	8 585	13 567
Одержані аванси		
Заробітна плата та соціальні внески		0
Інші		
Всього кредиторська	139 216	168 091

Торговельна кредиторська заборгованість являє собою зобов'язання Товариства перед перестраховиками за поточними діючими договорами по яких було нараховано перестрахові премії, але строк їх сплати ще не настав.

9. Розкриття іншої інформації

9.1 Умовні зобов'язання

9.1.1. Судові позови

Проти Товариства судових позовів не подавалось. Керівництво вважає, що Товариство не понесе збитків, відповідно, резерви у фінансовій звітності не створювалися.

9.1.2. Оподаткування

Внаслідок наявності в українському податковому законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддають сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно,

що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва Товариство сплатило усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

9.1.3. Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів

Внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Товариству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва Товариства, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

9.2 Розкриття інформації про пов'язані сторони

До пов'язаних сторін або операцій з пов'язаними сторонами належать:

- підприємства, які прямо або опосередковано контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Товариством;
- асоційовані компанії;
- спільні підприємства, у яких Товариство є контролюючим учасником;
- члени провідного управлінського персоналу Товариства;
- близькі родичі особи, зазначеної вище;
- компанії, що контролюють Товариства, або здійснюють суттєвий вплив, або мають суттєвий відсоток голосів у Товаристві;
- програми виплат по закінченні трудової діяльності працівників Товариства або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є пов'язаною стороною Товариства.

Станом на 31.12.2023 року склад пов'язаних осіб був наступний:

№ з/п	ПІБ	За якою ознакою	Розмір частки у 2023 році	Розмір частки у 2022 році
1	Непочатова Лариса Михайлівна	Володіє часткою у статутному капіталі, Голова наглядової ради	25,001%	25,001%
2	Овчінніков Олексій Іванович	Володіє часткою у статутному капіталі, Член наглядової ради	25,001%	25,001%
3	Непочатов Олександр Євгенійович	Володіє часткою у статутному капіталі, Член наглядової ради. Голова правління.	24,995%	24,995%
4	Конюшенко Максим Володимирович	Виконавчий директор		

5	Єфименко Сергій Анатолійович	Головний бухгалтер		
---	---------------------------------	--------------------	--	--

Виплати пов'язаним особам наведені у таблиці.

Види виплат	31.12.2023		31.12.2022	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього	Операції з пов'язаними сторонами	Всього
1	2	3	4	5
Реалізація	-	-	-	-
Придбання сировини та матеріалів	-	-	-	-
Торгова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
Торгова кредиторська заборгованість	-	-	-	-
Страхове відшкодування	0	1 317	0	687
Короткострокові виплати працівникам	-	-	-	-
Компенсація провідному управлінському персоналу	4 568	14 657	4 706,8	11 073
Виплати по закінченні трудової діяльності	-	-	-	-

9.3. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

9.3.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів банків в тис. грн.

Активи	31.12.2023	31.12.2022
Поточні рахунки в банках з інвестиційним рейтингом	197 504	175 652
Поточні рахунки в банках без інвестиційного рейтинга	0	0
Банківські депозити в банках з інвестиційним рейтингом	68 639	35 412
Банківські депозити в банках без інвестиційного рейтинга	0	0
Всього	265 873	211 064

Товариство дотримується вимог регулятора страхового ринку по розміщенню вільних коштів в одному банку, який має кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою.

9.3.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості керівництво Товариства здійснювало на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Валютні ризики Товариства виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Товариство інвестує кошти в банківські депозити в іноземній валюті. Товариство визначило, що обґрунтовано можливим є коливання валютного курсу на - 1,35 відсотка. На 31.12.22 діяв установлений НБУ фіксований курс дол.США. З 04 жовтня 2023 року НБУ поновив плаваючий курс гривні.

Чутливі до коливань валютного курсу активи в тис.грн.

Активи номіновані в іноземній валюті	31.12.2023	31.12.2022
Каса та рахунки в банках	196 591	174 604
Банківські депозити	68 369	35 412
Всього у валюті	264 960	210 016
Частка в активах Товариства, %	45,1%	34,3%

У наступній таблиці представлений аналіз чутливості Товариства до збільшення і зменшення курсів долара США, євро до гривні. Використовуваний відсоток коливання курсу - це очікуваний рівень збільшення/(зменшення) курсу гривні, який використовується Товариством при складанні внутрішніх звітів щодо валютного ризику для основного управлінського персоналу і який являє собою оцінку управлінського персоналу щодо можливої зміни курсів обміну валют. Аналіз чутливості включає тільки залишки монетарних активів, виражених в іноземних валютах, та коригує їхнє перерахування у функціональну валюту на кінець періоду з урахуванням зміни курсів обміну валют. Аналіз чутливості включає зовнішні фінансові зобов'язання та фінансові активи, деноміновані у валюті, яка відрізняється від функціональної валюти

	Вплив долара		Вплив євро	
	Ослаблення	Зміцнення	Ослаблення	Зміцнення
Прибуток до оподаткування на 31/12/2023 року	3 577	(3 577)	775	(775)
Прибуток до оподаткування на 31/12/22 року	2 282	(2 282)	519	(519)

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високо інфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбутися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики в тис.грн.

Тип активу	31.12.2023	31.12.2022
Банківські депозити	68 369	35 412
Облігації	0	0
Всього	68 369	35 412
Частка в активах Товариства, %	11.6%	5.7%

Товариство зазнає впливу коливань ринкових процентних ставок на свій фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може і зменшуватися або призводити до збитків у разі виникнення несподіваних змін. Товариство не має фінансових активів чи зобов'язань з плаваючими процентними ставками. Далі у таблиці представлені ефективні процентні ставки по основних фінансових активах, по яких нараховуються проценти, у розрізі основних валют за справедливою вартістю у іншому сукупному доході.

Активи	31.12.2023	31.12.2022
Поточні рахунки		
Гривня	3,5%	4,5%
Дол.США	0,01%	0,01%
Євро		
Депозити зі строками виплат до 100 днів		
Гривня	7%	7%
Дол.США	0,1%	0,5%

9.3.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Інформація щодо недисконтованих платежів за фінансовими зобов'язаннями Товариства в розрізі строків погашення представлена наступним чином в тис.грн.:

31.12.2021 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
1	2	3	4	5	6	7
Короткострокові позики банку	-	-	-	-	-	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	84 257	43 762	16	26 489		154 524
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями						
Всього	84 257	43 762	16	26 489		154 524
31.12.2022 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
Короткострокові позики банку	-	-	-	-	-	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	63441	23603	11823	31764	0	130 631
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями						
Всього	63441	23603	11823	31764	0	130 631

9.4. Управління капіталом

Політика Товариства щодо управління капіталом у рамках страхової і не страхової діяльності спрямована на підтримку достатнього рівня капіталу, передбаченого вимогами Закону України «Про страхування» та всіма додатковими вимогами НБУ

Товариство здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;

- забезпечити належний прибуток учасникам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризику. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик.

Основним джерелом капіталу, яким користується Товариство, є статутний капітал. Вимоги щодо капіталу, як правило, регулярно прогноуються і оцінюються до прогнозів щодо наявного капіталу і очікуваної внутрішньої ставки доходності, включаючи аналіз ризиків і аналіз чутливості.

Управління фінансовими ризиками поєднане з іншими фінансовими активами і зобов'язаннями, не пов'язаними безпосередньо із зобов'язаннями із страхування. Складовою частиною політики управління страховим ризиком є забезпечення у кожному періоді достатніх грошових потоків для виконання зобов'язань за договорами страхування. Політика Товариства передбачає підтримку стабільного рівня капіталу з метою забезпечення належної довіри з регулятора та інших учасників ринку, а також для забезпечення сталого розвитку бізнесу у майбутньому. Компанія здійснює моніторинг доходності капіталу, яку вона визначає як відношення чистих операційних доходів до загальної суми власного капіталу.

Вимоги до капіталу

Розкриття інформації про цілі, політику та процеси щодо управління капіталом Інформація про те, чи виконував суб'єкт господарювання будь-які зовнішні вимоги стосовно капіталу Компанія зобов'язана дотримуватися показників достатності капіталу, визначених регуляторними вимогами. Закон України «Про страхування» та інші нормативні акти містять такі вимоги:

- Товариство повинно створити гарантійний фонд, що складається з резервного капіталу, додаткового оплачуваного капіталу (якщо такий є) та нерозподіленого прибутку;
- мінімальна сума статутного капіталу повинна бути еквівалентною 1,000 тисяч євро за курсом обміну, встановленим НБУ на дату реєстрації;
- чисті активи Товариства повинні перевищувати статутний капітал (Цивільний кодекс);
- норматив платоспроможності та достатності капіталу на будь-яку дату має бути не меншим за нормативний обсяг активів;
- норматив ризиковості операцій на будь-яку дату має бути не меншим, ніж величина страхових резервів;
- норматив якості активів має бути не менше 40% страхових резервів.

Станом на 31.12.2023 р. та 31.12.2022 р. Товариство виконує зазначені вище вимоги, включаючи нормативні показники, що встановлені Розпорядженням Нацкомфінпослуг від 07.06.2018 року №850 «Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика» та Постановою Національного банку України від 06.03.2022 року №39 «Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам

послуг з інкасації». Управлінський персонал Товариства вважає, що Товариство зможе виконувати зазначені вище вимоги у майбутніх роках

Власний капітал

Власний капітал Товариства станом на 31.12.2022 року становив **199 045 тис. грн.** і складається із зареєстрованого Статутного капіталу в розмірі **73 200 тис. грн.**, Резервного капіталу в розмірі **63 430 тис. грн.**, а також із нерозподіленого прибутку в сумі **62 415 тис. грн.** Нерозподілений прибуток складався з прибутку за 2022 рік у сумі 62 413 тис. грн. та залишку в сумі 2 тис. грн. від прибутку за 2021 рік який був витрачений на виплату дивідендів.

Курс євро станом на 31.12.2022 року становив 38,951 грн. за один євро, тобто розмір статутного капіталу дорівнює **1 879 тис. євро.**

Власний капітал Товариства станом на 31.12.2023 року становить **240 672 тис. грн.** і складається із зареєстрованого Статутного капіталу в розмірі **122 000 тис. грн.**, Резервного капіталу в розмірі **63 430 тис. грн.**, а також із нерозподіленого прибутку в сумі **55 242 тис. грн.** Нерозподілений прибуток складався з прибутку за 2023 рік у сумі 55 218 тис. грн. та залишку в сумі 24 тис. грн. від прибутку за 2022 рік який був витрачений на виплату дивідендів та поповнення статутного капіталу.

Курс євро станом на 31.12.2023 року становив 42,2079 грн. за один євро, тобто розмір статутного капіталу дорівнює **2 890 тис. євро.**

Статутний капітал

Статутний капітал ПрАТ «СК «БУСІН» згідно установчих документів складає 122 000 тис. грн та розподілений на 244 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 500 гривень кожна. Акції мають бездокументарну форму існування. Статутний капітал сплачено повністю грошовими коштами у формі реінвестованих дивідендів .

Резервний капітал.

Товариство має право формувати резервний капітал у розмірі не менше ніж 15 відсотків Статутного капіталу. На звітну дату, резервний капітал сформований у сумі 86,6 відсотків.

Дивіденди.

Згідно протоколу №2-23 від 31.03.2023 річних загальних зборів акціонерів було прийнято рішення про виплату дивідендів у сумі 13 591 тис. грн. У червні 2023 року вся сума була виплачена акціонерам.

Прибуток на акцію

Розкриття інформації про прибуток на акцію на 31.12.2023 р. та 31.12.2022 р.

	31.12.2023	31.12.2022
Прибуток (збиток) (тис. грн.)	55 218	62 413
Прибуток (збиток) від діяльності, який відноситься до власників звичайних акцій (тис. грн.)	55 218	62 413
Прибуток (збиток) від діяльності, який відноситься до власників привілейованих акцій (тис. грн.)	0	0
Середньозважені звичайні акції та скориговані середньозважені звичайні акції (шт.)	244 000	244 000
Загальна сума базового прибутку (збитку) на акцію (грн.)	226,30	255,79

Платоспроможність

Товариство дотримується умов забезпечення платоспроможності відповідно до вимог статті 30 Закону України «Про страхування». У період з 01.01.2023 року по 31.12.2023 року, на будь-яку дату, перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності коливався в межах 18- 24 відсотків, станом на 31.12.2023 року перевищення складає 198 824 тис.грн.

З метою повного висвітлення ймовірних виплат по страховим контрактам Товариство включає до умовних зобов'язань суми розрахункового нормативного запасу платоспроможності (нетто-активи).

Вартість чистих активів Товариства, створеної у формі акціонерного товариства, є не меншою зареєстрованого статутного фонду, відповідно до вимог, визначених Ліцензійними умовами провадження страхової діяльності, станом на 31.12.2022 року перевищення складає 118 672 тис.грн.

- у звітному періоді у Товариство зобов'язання з капітальних вкладень (придбання основних засобів, нематеріальних активів тощо) відсутні.

9.5. Звіт про проведення перевірки адекватності зобов'язань.

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» ПрАТ «СК «Бусін» станом на 31.12.2022 провело оцінку адекватності визнаних ним страхових зобов'язань (технічних резервів).

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводилась відповідно до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621 (надалі Методика).

Перевірка адекватності страхових зобов'язань здійснюється шляхом моделювання майбутніх грошових потоків за страховими контрактами. Моделювання проводиться на підставі аналізу діяльності Страховика за попередні 3 роки з використанням загальноприйнятих актуарних методів.

Там, де є достатньо статистики, використовуються актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку збитків.

Оцінка адекватності страхових зобов'язань здійснювалася на підставі даних Страховика.

Станом на 31.12.2023:

Резерв незароблених премій (UPR), сформований Страховиком, становить 156 311,7 тис. грн.

Сума резервів збитків (RBNS + IBNR), сформованих Страховиком, становить 38 553,5 тис. грн.

Загальні страхові резерви, сформовані Страховиком, становлять 194 865,2 тис. грн.

АктUARна оцінка резерву незароблених премій (UPR) становить 6 445,7 тис. грн.

АктUARна оцінка суми резервів збитків (RBNS + IBNR) становить 38 553,5 тис. грн.

АктUARна оцінка загальних страхових резерві становить 44 999,2 тис. грн.

Таким чином, станом на 31.12.2023 Страховиком сформовано достатньо страхових резервів, щоб відповідати своїм зобов'язанням за страховими контрактами, укладеними до звітної дати.

АктUARний розрахунок проводив АктUARій Владислав Борець, свідоцтво № 01-032 від 15.05.2018р.

9.6. Події після Балансу

На дату надання фінансової звітності Товариство планує провести розрахунки страхової діяльності згідно вимог регулятора за 2023 рік які можуть змінити показники фінансової звітності та вплинуть на статі фінансового результату, фінансового стану та власного капіталу.

Голова Правління

Непочатов О.Є.

Головний бухгалтер

Єфименко С.А.